N°. 3971. 1860.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

MAANDAG 28 MEI.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor grootte letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

BERIGT.

Heeren Geabonneerden van „de Tijd" worden herinnerd aan de verpligting om de abonnements-gelden van het loopend kwartaal, aan de administratie te doen toekomen.

Zij kunnen daartoe gebruik maken van postwissels op Amsterdam, die aan alle postkantoren worden afgegeven tegen 1°/o van het bedrag. Deze onkosten mogen van de verschuldigde gelden worden afgehouden.

Ten einde verwarring te voorkomen, worden Heeren Geabonneerden verzocht den postwissel met bijvoeging van een der gedrukte adresstrookjes, waaronder hun „de Tijd" dagelijks wordt toegezonden, in een couvert geadresseerd *«Aan de Administratie van het Dagblad de Tijd"* over te maken.

Uithoofde van het PINKSTERFEEST zal *de Tijd* Maandagavond niet verschijnen.

AMSTERDAM, 26 Mei.

Het is een waar woord, dat onze uitnemende vriend voorleden jaar in *de Katholiek* ontwikkelde, toen hij in een belangrijk artikel, waarin alles opmerkelijk is, den diepsten grond van hetgeen in onze dagen plaats heeft opdelfde en voor onze oogen blootlegde en, daarbij, onder anderen ook, eene uitvoerig uitgewerkte, treffende schets leverde van de [illegible] in de wereld heerscht. Hij toonde ons aan hoe overal de uitkomsten, die de revolutie verkrijgt, regtstreeks in strijd zijn met het doel, waarnaar zij zegt te streven.

Wij hadden dezer dagen de gelegenheid, om den strooptogt van Garibaldi in Sicilië te bespreken. Welligt herinnert men 't zich nog, hoe wij in dien aanslag, die in den naam van het regt der nationaliteiten geschiedt, en als dusdanig door eenige mogendheden gewild, door anderen geduld wordt, eigenlijk slechts een aanslag tegen het regt hebben gezien, die in de plaats van het regt geeft het ruw geweld. Ook daarin is de bittere ironie blijkbaar, waarop de auteur van *de Katholiek* onze aandacht gevestigd heeft.

Het blijft daarbij niet. Het beginsel gaat al verder en verder door. Waar geen regt is, en geweld heerscht, hoe zal daar de onafhankelijkheid der volken en de vrijheid geëerbiedigd worden?

Wij willen nu niet spreken van de vergrijpen tegen de vrijheid door de revolutie gedaan? Anders zouden wij kunnen vragen, waar is er vrijheid van den Po tot aan den Mincio? Sardinië heet een konstitutioneel land te zijn, van Grondwet, twee Kamers en verantwoordelijke ministers voorzien. Het belet niet dat het despotismus er heerscht in tweederlei vorm. Men heeft er het ministeriëel despotismus, dat over autokratische magt beschikt. Daarnaast heeft men nog het despotismus van de heethoofden der revolutie, die door terrorismus heerschen. Het is in Rusland niet zoo erg. Men moet opklimmen tot het Turksche rijk, en in het Turksche rijk tot een Aziatiesch, ver van Europa verwijderd pachalaat, om iets te vinden, dat met het despotismus van Sardinië en de daaraan wederregtelijk gehechte Staten te vergelijken is.

De bewerkers, begunstigers en lofsprekers van dit dubbel despotismus, voeren tot verschooning aan dat het slechts tijdelijk is. De vrijheid, zoo beweren zij, wordt voor eenigen tijd ter zijde gesteld, om eerst de onafhankelijkheid te verkrijgen. Zoodat dan de weg naar de vrijheid loopt door het despotismus! Eene fraaije theorie, die tevens een lofspraak is van alle tyrannij! Wil een volk vrij worden, dan moet het eerst beginnen met zich-zelf te laten verdrukken!

Het zij zoo. Laten wij zien, hoe het geweld, waaronder de Italiaansche bevolkingen zuchten, in Europa eerst de onafhankelijkheid en daarna de vrijheid zal voortbrengen.

Wat verstaat men door de onafhankelijkheid van een volk? Dit, dat het vrij van alle vreemde inmenging, geheel aan zich-zelf behoort, en naar de leer der revolutie, dat het vrij over zijn lot beschikt. Als men nu daarop let en ziet wat er in Sicilië gebeurt, hoe kan dan Sicilië worden onafhankelijk gemaakt door Garibaldi. Dit partijhoofd, met het meerendeel zijner volgelingen, zijn volkomen vreemd aan Sicilië, zij zijn Piëmontezen, Genuezen, Lombardiërs, Franschen, Polen, Hongaren, Amerikanen en Engelschen; met een woord, een rommelzode uit alle soort van natiën bijeen geraapt. Genomen, het waren enkel Piëmontezen, Genuezen en Lombardiërs, die met Garibaldi naar Sicilië getrokken zijn; de aard van de expeditie zou er niet door veranderen. Al die noordelijke Italianen zijn nog meer vreemd aan de Sicilianen, dan de Belgen aan de Hollanders. Veronderstel een Belgische Garibaldiaan begrijpt Holland te moeten vrijmaken van het huis van Oranje, en valt met een bonten troep, van alom in de wereld geworven vrijbuiters, in Noord-Brabant om langs Gelderland in het hart van Holland door te dringen, met het doel om gansch Nederland aan Koning Leopold te onderwerpen. Zou zulk een inval, werkelijk de Nederlandsche natie onafhankelijk maken? Ongetwijfeld neen! Waarom dan zegt men dat Garibaldi Siciliës onafhankelijkheid verdedigt? Het koninklijk huis van Napels is in de Beide-Siciliën evenzeer Italiaansch, als het huis van Oranje ten onzent Nederlandsch is. Daarenboven, als wij Hollanders door Belgen geregeerd moesten worden, welk Nederlander zou zich onafhankelijk gevoelen? Wij zouden 't ongetwijfeld de onverdragelijkste verdrukking achten. Maar hoe kan [illegible] volk door vreemden verwonnen en door vreemden beheerscht — want de Garibaldianen zijn in Sicilië vreemdelingen, zoo als de Belgen bij ons — vrij en onafhankelijk genoemd worden? Er is in dat alles niets dan die bittere ironie, die alle fraaije beloften tot leugen en bedrog maakt.

Dan Garibaldi staat niet alleen in het strijdperk der zoogenaamde, onafhankelijkheid der volkeren. Er zijn nog de groote mogendheden, die in dat spel der volkenbevrijding deel genomen hebben, of op het punt staan, om er partij van te trekken. Wie door een enkel voorbeeld zien wil, hoe de strijd voor de onafhankelijkheid der volken, gesteld als een regt dat tegen en boven de traktaten geldt, een beginsel is vol leugen en bedrog, die behoeft slechts daarop te letten, dat het al aanstonds de begeerlijkheid van alle groote mogendheden heeft opgewekt, om zich ten koste van de onafhankelijkheid der volken te gaan verrijken, door de aanhechting aan haar kroon van de volken, die in hare nabijheid liggen. Er zijn slechts ettelijke maanden verloopen, sinds het beginsel der onafhankelijkheid der volken is geproklameerd, als te gelden tegen en boven de traktaten, en reeds voordat Garibaldi Sicilië bemagtigd heeft, is Europa vol van plannen, die eenige, thans bestaande Nationaliteiten opheffen, om ze bij grootere mogendheden in te lijven. Engeland begunstigt den rooftogt in Sicilië, omdat het zeker meent zijn, dat Sicilië, na aan den Koning van Napels ontweldigd te zijn, meer aan Engeland dan aan Piëmont behooren zal. Napoleon III laat Garibaldi begaan, omdat hij welligt een Murat in Napels te plaatsen heeft, en zeer zeker omdat hij de Fransche grenzen wil uitbreiden tot aan den Rijn. Pruissen, dat veel meer te vreezen dan te hopen heeft, is ook al aangetast door dezelfde begeerlijkheid, en begrijpt dat zoowel Saxen als Hanover, beide aan Pruissen behooren. Wat Rusland betreft, het steekt de hand uit naar alle kanten, en zal even bereid zijn om Klein-Azië aan te grijpen, als om in het noorden de natuurlijke grens van Dantzig te aanvaarden. Bij al die begeerlijkheden [illegible] Oostenrijk een weinig op den achtergrond; maar men behoeft er niet aan te twijfelen, of Oostenrijk zal, wanneer een ieder om zich heen tast, ook wel zijne plannen van aanhechting, eenigermate geregtvaardigd door het beginsel eener billijke vergoeding, hebben te plaatsen naast die der andere mogendheden.

Niemand kan weten wat er van al die plannen is of komen zal; maar is het niet een bittere ironie dat men ons tijdperk noemt, het tijdperk der volkeren onafhankelijkheid, als juist het gevaar ontstaat, dat de onafhankelijkheid der kleine volken zal worden te niet gedaan? Helaas! is het wel de tijd om van vrijheid en onafhankelijkheid te spreken, als de groote mogendheden in heure geheime diplomatieke onderhandelingen, geen ander doel hebben, dan om zich onder elkander te verstaan, hoe zij het voordeeligst een bondgenootschap zullen vormen, ten nadeele der kleinere volken. Middelerwijl de menigte in Europa wordt bezig gehouden met het denkbeeld, dat Italië vrijgemaakt gaat worden, doorkruisen dépêches en koerriers, de wegen van Europa, om met versmading van alle vrijheid en onafhankelijkheid der volken tot eene zamenwerking te kunnen komen, die menige nationaliteit zal opheffen.

Dit geeft het vooruitzigt dat de revolutie, die wij thans reeds in Europa bezitten, zal worden vergezeld van groote oorlogen, waarbij de begeerlijkheid der mogendheden op den voorgrond zal staan en de volken niet anders zullen worden geteld, dan als schapen die men onder elkander verdeelt.

Dat ook behoort tot de bittere ironie, waarvan onze geleerde vriend spreekt, en die, wij zeggen 't met diep leedwezen, de verdiende kastijding zal zijn van den hoogmoed van onzen tijd, die alles ten onderste boven wil keeren en schaapachtig genoeg van aard is, om te gelooven dat de zaken op hare regte plaats staan, als de menschen niet meer op de beenen, maar op het hoofd willen loopen. Donoso Cortes heeft het voor eenige jaren te regt voorspeld: het is gedaan met de vrijheid in Europa, en wij gaan een vreeselijk despotismus te gemoet.

Gisteren zijn weder de meest uiteenloopende tijdingen omtrent Garibaldi ontvangen, waaruit men dit alleen met zekerheid kan opmaken dat Palermo nog niet in zijn magt is, ofschoon reeds bijna een week geleden de inneming dier groote stad berigt is geworden. En dan zorgen de bladen nog wel bij ieder telegram, van wege de Napolitaansche Regering overgeseind, trouw dezen stereotypen volzin te voegen: »Men weet dat de officieele berigten van het hof te Napels geen geloof verdienen." Toegegeven; ook wij zijn van oordeel dat men die geen onvoorwaardelijk vertrouwen schenken kan, maar de ondervinding heeft ons, in de laatste veertien dagen niet het minst, geleerd dat de mededeelingen der voorstanders van Garibaldi nog veel minder geloofbaar zijn.

De *Gazette de France* geeft de verklaring der leugenachtige tijdingen, waarop de telegraaf dag aan dag Europa onthaalt. De meeste dépêches uit Genua, Palermo en Turijn worden gesteld en afgezonden door het Italiaansch revolutionnair komitee, en het zorgt er voor dat de troepen van Garibaldi steeds als overwinnaars voorkomen.

Het zal onzen lezers, zoo zij dit in verband brengen met hetgeen wij vroeger nopens die telegrammen hebben opgemerkt, nu niet moeijelijk vallen altans een gedeelte der waarheid uit de tegenstrijdige berigten te ontwarren. Om Garibaldi's populariteit te handhaven, moet hij overwinnaar zijn; lijdt hij nederlagen, dan verlaat hem de zeer wankelbare sympathie der Italianen, en de revolutie verliest een afgod, dien zij behoeft om de geestdrift van het gepeupel op te wekken. Nu is het zeker dat Garibaldi tot dus verre — wat volgen zal weten wij niet — geen noemenswaard voordeel op de koninklijke troepen heeft behaald. Sedert veertien dagen beweegt hij zich tusschen Marsala en Palermo, die nog geen twintig uren van elkander liggen. Dit is niet veel voor een krijgsman, waarvan men bliksemsnelle overwinningen verwachtte. Het komitee zag dit zelf in, en om den roem van haren held geen verduistering te laten ondergaan, verspreidde zij dat Garibaldi niet op Sicilië was. Thans heet het weder dat hij er wel is, en aan het hoofd zijner troepen strijdt, hetgeen ons doet vermoeden dat zijn kansen sedert verbeterd zijn, minder welligt door zijn krijgsbedrijven dan door het toenemen van den opstand; die de koninklijke troepen, zooals uit het verslag van het Napolitaansche staatsblad blijkt, in hun bewegingen grootelijks belemmert. Evenwel — het is

slechts een gissing van onzen kant, en bij gebrek aan eenige zekerheid moeten wij het met gissingen doen — evenwel schijnt het dat Garibaldi in de laatste dagen weder minder voorspoedig is. Dit leiden wij hieruit af dat de telegrammen-zenders de aandacht van hetgeen bij Palermo gebeurt zoeken af te trekken door allerlei berigten omtrent Messina te geven, welke stad ongeveer vijftig mijlen van het tooneel der krijgsbedrijven van Garibaldi verwijderd ligt, en waar de opstand voor het oogenblik geen kans van slagen heeft.

Immers Messina kan, door haar ligging aan zee en in de nabijheid van het vasteland, elk oogenblik, dat dit noodig mogt blijken, versterking uit Calabrië ontvangen.

Met dit al lijdt het geen twijfel of het gezag van Koning Frans II loopt op Sicilië groot gevaar. Men zal echter zijn Regering de eer moeten geven, dat zij het manmoedig wederstand biedt, en ofschoon geheel het revolutionnair Italië met de Sicilianen tegen haar zamenspant, door Engeland gesteund, dat gereed staat om, bij een nederlaag, de benden van Garibaldi op zijn schepen een vrijplaats te verleenen, terwijl Frankrijk elken bondgenoot des Konings belet hem ter hulp te komen, toch duurt het nu reeds een geruimen tijd dat zij zich op het eiland weet te handhaven, en nog geeft zij de hoop niet op het door haar wapenen te behouden. Zoo er vastheid, veerkracht en mannelijke volharding in Italië zijn, vindt men die bij den Koning van Napels, en de moedige en onversaagde handhaving zijner regten, biedt in ons oog een edeler schouwspel aan dan de sluipende zamenzweringen en het laaghartig onderaardsch woelen zijner vijanden, waarvoor de Europesche pers haar betaalden wierook veil heeft. Zoo Koning Frans in den ongelijken kamp mogt bezwijken, uitgejouwd en beschimpt door het aantal pennevoerders, die tegenwoordig de zege van de overmagt op den zwakke bezingen, het zal met eere zijn, en honderdmaal grooter is het zóó te vallen, dan bij de gratie van het *canaille*, even als Viktor Emmanuel, nog een wijl een zwakken en waggelenden troon te bezetten, die in zal storten op den eersten dag, dat dit aan Garibaldi behaagt.

Door de kiezersvereeniging *Orde* te Rotterdam is heden met 31 stemmen tot kandidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gekozen de heer Mr. Olivier. De heer Fransen van de Putte verkreeg 25 stemmen. De heer Rijckevorsel heeft daarop namens den laatsten verklaard, dat hij nu voor de kandidatuur bedankt.

Men heeft verspreid, dat de heer mr. J. R. Thorbecke er toe overhelt, om zijne rust te nemen en op het land te gaan leven. Wij kunnen echter de verzekering geven, dat hij voor alsnog aan die neiging geen gevolg zal geven en dat hij zich wel degelijk herkiesbaar stelt bij de aanstaande verkiezing van leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal. (*H.*)

Z. M. heeft aan J. G. Heuyman, zich noemende en schrijvende J. G. Heuman, gewezen hoofdonderwijzer te Venlo, verleend een pensioen van ƒ417; alsmede Leon Holzmann benoemd tot Nederlandsch konsul te Caen.

GRONINGEN, 24 Mei. Als een bewijs, hoe gevaarlijk het steken van bijen soms kan worden, moge het navolgende dienen. Bij den landbouwer A. A. Iwewa te Hoogemeeden, gemeente Aduard, was op jl. Dingsdag voormiddag het volk met de paarden op het land werkzaam om aarde te vervoeren, toen ongeveer te half tien uur een groote zwerm bijen het eene ingespannen paard zoodanig aanviel, dat het dier aan kop en hals letterlijk met steken als overdekt was. Met veel moeite kon het door die menigte bijen in razende benauwdheid verkeerende paard worden uitgespannen; het arme dier brulde als het ware van pijn en raakte door geweldige sprongen in de sloot. Het werd wel is waar van zijne vijanden meerendeels verlost, maar het scherpe vergif der bijen in en onder de huid gebragt werkte voort, zoodat na ongeveer ruim 3 uren het paard aan die vergiftiging, onder de hevigste smart en in den toestand van razernij is gestorven.

De knechten van Iwema, die met de paarden werkten, benevens den hond, zijn mede door dien bijenzwerm aangevallen en gestoken, doch gelukkig zonder erge gevolgen.

De bijen waren geplaatst bij een watermolenaar in de onmiddellijke nabijheid van het land van Iwema en kort bij een schouwbaar voetpad. Ook de publieke weg is niet ver van daar verwijderd.

OMMEN, 23 Mei. Ten gevolge van den buitengewoon gunstigen staat der weiden, heeft het rundvee hier en omliggende plaatsen een bijna nimmer gekenden hoogen prijs bereikt, en is wel van ƒ15 tot ƒ20 in 14 dagen gestegen, zoowel op een kalf- als melkkoe. Schapen, zwijnen en biggen gaan mede tot ferme prijzen vlug van de band. Boter per ½ vat ƒ18 a ƒ20; Eijeren ƒ1.60 per 100 stuks. Rogge, Boekweit en Aardappelen onveranderd. Honig ƒ14. Koehuiden 40 a 44 cts. per Ned. ℔; Nuchteren kalfsvellen ƒ2 a ƒ2.15.

DEVENTER, 22 Mei. Op de heden alhier gehouden veemarkt werden 195 koeijen en 45 paarden aangevoerd; zoowel guste als melkkoeijen gingen tegen zeer hooge prijzen vlug van de hand. De handel in paarden was ook zeer levendig; bijna allen werden tot ruim vorige prijzen vlug van de hand gezet.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 25 Mei. De heer de Thouvenel heeft aan den Oostenrijkschen gezant alhier verklaard, dat Frankrijk met leedwezen gezien heeft, dat Rusland de Oostersche kwestie ontijdig op het tapijt gebragt heeft. Nu dit echter zoo is, vordert Europa's belang veeleer, dat het zich aan het initiatief van Rusland schaart, dan aan Rusland een uitsluitend protektoraat over de Christenen in Turkije te laten. Zonder de urgentie te erkennen van eene enquête nopens den toestand der Christenen aldaar, erkent Frankrijk het beginsel daarvan en noodigt derhalve de mogendheden uit daartoe mede te werken, behalve eene kontrôle of de feiten, door Prins Gortchakoff aangevoerd, naauwkeurig zijn.

— De *Patrie* deelt berigten mede uit Napels van 23 dezer. Daaruit blijkt, dat de Napelsche troepen nog altijd Palermo bezetten, doch tevens dat de opstand op alle punten van het eiland groote vorderingen maakt. Garibaldi heeft aanzienlijke versterking ontvangen. Monreale wordt door hem bedreigd, en de val dier plaats zou die van Palermo ook ten gevolge hebben.

MARSEILLE, 25 Mei. Zes oorlogsbodems van de vloot, hebben gisteren bevel ontvangen om hunnen leeftogt te kompleteren. Het is evenwel nog in geenendeele bekend, of zij eerstdaags zullen uitloopen. Men gelooft integendeel dat deze maatregel slechts bij wijze van voorzorg is.

TURIJN, 25 Mei. Er zijn hier uit Messina nadere berigten ontvangen. Daarin wordt onder dagteekening van 21 dezer medegedeeld, dat den 17den vier bataljons van de Koninklijke troepen vandaar naar Palermo waren afgezonden. Deze zijn, onder kommando van den generaal Lanza, door de opstandelingen verslagen, waarbij zij tevens eene zeer aanzienlijke hoeveelheid wapenen en hunne kanonnen hebben verloren. De kolonel Donato is in dat gevecht gesneuveld. Het overschot der troepen is naar Alcamo en Partenico gevlugt, waar zij grootendeels door de bevolking zijn omgebragt. Te Messina was de toevloed der vlugtelingen buitengewoon groot. De opstand is thans ook te Paterno, Aderno en Biancavilla uitgebroken.

Uit Napels wordt van 22 dezer berigt, dat de Regering nog steeds voortgaat met het zenden van troepen naar Sicilië. In de hoofdstad zelve is het nog rustig, terwijl de policie alle mogelijke maatregelen neemt om iedere beweging aldaar oogenblikkelijk te onderdrukken.

— De *Gazetta Piëmontese* bevat een dépêche uit Palermo van den 24n dezer, waarin het berigt wordt bevestigd betreffende het gevecht te San Martino, tusschen de manschappen der expeditie en de koninklijke troepen Volgens deze dépêche waren deze laatsten Beyersche manschappen in Napelsche dienst. Verder wordt daarin medegedeeld, dat Garibaldi op Palermo aanrukte en dat de hoogten op den weg derwaarts door de oproerlingen bezet waren. De generaal Lanza heeft bij de ingezetenen lijsten rondgezonden, met uitnoodiging daarop door hunne handteekening te bekrachtigen, dat zij de door het goevernement aangeboden koncessiën aannemen. Tevens heeft hij de noodige stappen gedaan om een wapenstilstand met Garibaldi tot stand te brengen; doch zoowel het een als het ander is zonder gevolg gebleven.

Den 21n is een Oostenrijksch eskader van drie schepen aldaar aangekomen.

— Heden is in de Kamer van Afgevaardigden de diskussie begonnen over het verdrag betreffende den afstand van Savoye en Nizza. Bijna alle afgevaardigden waren tegenwoordig en eene groote menigte vulde de tribunes. De afgevaardigde Mazzei, uit Toskane, stelt als prejudiciele kwestie voor, om de behandeling van het verdrag tot de volgende zitting te verdagen; hij deed dit voorstel met het oog op de gisting der gemoederen. Dit voorstel werd niet ondersteund. De afgevaardigden uit Savoye, Raplat en Louraz verklaarden zich voor de inlijving. Zij spraken eenige diep gevoelde woorden van welwillende en vriendschappelijke herinnering jegens Sardinië. Louraz vreest dat een te snelle overgang van de Sardinische tot de Fransche wetgeving, eenige ongelegenheid zal veroorzaken. De heer Montezemolo, afgevaardigde van Nizza zegt, het punt van beschouwing der Fransche natie is, dat Frankrijk aan de Franschen, Italië aan de Italianen behoort. Frankrijk verlangt geene vergoeding en ook geene veiligheid voor zijne grenzen, maar wil een duurzaam verband verzekeren. Hij neemt het verdrag aan, maar vermits het hem tegenstaat om eenig gebiedsgedeelte af te staan, hetwelk onbetwistbaar Italiaansch is, zal hij zich aan de stemming onthouden. De heer Guerrazzi tracht te bewijzen, dat het verdrag geen gevolg is der noodzakelijkheid, en gelooft, dat het verdrag niet opweegt tegen het bezit van Midden Italië; men moet zich voorbereiden om alleen te handelen, men heeft geene vreemde hulp noodig. Hij zal tegen het verdrag stemmen. De heer Carusti verdedigt het verdrag en betoogt, dat het bondgenootschap met Frankrijk noodig is om de Oostenrijkers te verdrijven. De gevaren van Savoye en Nizza dagteekenen van zeer ouden tijd. Toen Emmanuel Philibert zijne hoofdstad naar de andere zijde der Alpen overbragt begon hij het werk dat wij voltooijen. Sedert was het steeds de strekking van het huis van Savoye, om zich in Italië uit te breiden, die van Frankrijk, om zich naar de zijde van Savoye en Nizza te vergrooten. Frankrijk ons te hulp komende, kon zijne traditiën niet verloochenen. Wij zouden welligt den afstand hebben kunnen vermijden, door ons aan de overeenkomst van Villafranca te houden, maar dan moeten wij ook voor altijd afstand doen van onze roemrijke staatkunde. Sardinië vervult zijne taak door zich van Nizza en Savoye af te scheiden. Sardinië is niet meer, het is Italië dat uit de asch van Sardinië verrijst. Wij hebben vele vijanden in den vreemde en in onzen eigen boezem, deze laatsten zijn onze hartstogten. Wij hebben groote moeijelijkheden te verwinnen. Het onvoorziene zal welligt Europa beheerschen. Laat ons vertrouwen op ons goed gesternte. (Deze woorden werden levendig toegejuicht).

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Mei. De *Constitutionnel* behelst het volgende, nopens den toestand op Sicilië: De stoombooten, Lombardo en Piëmonte, ontsnapten aan de Napolitaansche kruisers en de vrijbuiters landden den 11n te Marsala ondanks de Napolitaansche korvet *Stromboli* en het fregat *Parthenope* in de nabijheid waren. Toen het te laat was, ontdekten zij de schepen. Zonder hindernis bezette Garibaldi Marsala en vereenigde zich met de benden, welke hem verwacht hadden.

Drie dagen na de landing hadden de vrijscharen op den weg van Marsala naar Trapani den Napolitaanschen troepen twee nederlagen toegebragt, de eerste op den 14n de tweede op den 15n dezer. Den 18n werd nabij Calatafimi een derde gevecht geleverd halverwege Trapani en Palermo. Volgens den *Constitutionnel* bleef het onbeslist en de koninklijke troepen moesten uit gebrek aan levensmiddelen naar Palermo aftrekken, op welken togt zij door de landlieden verontrust werden.

Vervolgens werden uit Palermo twee kolonnen van ongeveer 3000 man tegen de muiters gezonden, maar inmiddels had de opstand zich zoodanig uitgebreid dat Garibaldi bereids den 19 sterk genoeg was om de stelling van Monreale, aan de landzijde de sleutel van Palermo, met 7 of 8000 man te omsingelen. De verschijning van Garibaldi zoo nabij de poorten van Palermo wekte daar de eene manifestatie na de andere.

In de haven lag een flotilje stoombooten, en men zeide dat de Napolitaansche bevelhebber voornemens was den 21 of 22 Mei den muiters slag te leveren, en zich, in geval hij het onderspit mogt delven, op de vloot in te schepen, daar de proklamatiën van generaal Lanza volstrekt geen indruk hadden gemaakt. Zooals te Palermo is het te Messina gelegen, waar de troepen al de plattelandssteden, onder anderen Mistrella en Melazzo, waar de opstand uitbrak, ontruimd en zich in de vesting van Messina opgesloten hebben. Aangezien zij de stad plat kunnen schieten, heeft het meerendeel der bevolking haar verlaten.

— Een Fransch blad meldt dat de Pauselijke leening, gelijk te verwachten was, een gunstig onthaal geniet. De inschrijving is reeds tot 35 millioen franken gestegen, en er blijft geen twijfel over dat spoedig voor het geheele bedrag zal geteekend zijn.

De Katholieken, raadt dit blad, verflaauwen slechts niet door dit schoone voorbeeld. Integendeel gevoele ieder zich meer en meer aangespoord om den H. Stoel ter hulp te snellen, want de moeijelijkheden zijn nog zeer groot en kunnen alleen overwonnen worden door de eendragtige zamenwerking der Katholieken van alle landen.

— Het hof van kassatie heeft heden het arrest van het hof van appel in de zaak van den bisschop Dupanloup vernietigd. Het hof heeft begrepen, dat de bepalingen van de wet van 7 Mei 1819 ook toepasselijk zijn op hoon en laster tegen overledenen gepleegd. Dit arrest is gewezen in overeenstemming met het gevoelen van den rapporteur, den raadsheer Plougoulm, en met de konkluziën van den prokureur-generaal Dupin. Daar de kassatie echter is uitgesproken alleen in het belang der wet, kan zij den bisschop niet deeren, die van alle regtsvervolging is ontslagen.

— Het schijnt dat Oostenrijk onvoorwaardelijk heeft afgezien van eene interventie ten behoeve van Napels. Men beweert altans, dat de heer Metternich gisteren aan den heer de Thouvenel daaromtrent de meest stellige verzekeringen heeft gegeven.

ENGELAND.

LONDEN, 24 Mei. In St. Martins hall is een *meeting* gehouden, om betuigingen van sympathie voor Garibaldi te doen. Onder de sprekers was niemand van naam of beteekenis. Het besluit werd genomen om een inschrijving voor een geschenk aan Garibaldi te openen; een geschenk dat natuurlijk in klinkende munt moet bestaan.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 14 Mei. De Fransche *Opinion Nationale* heeft, zooals men weet, beweerd dat Oostenrijk onder Lamoricières bevel op dit oogenblik 6000 a 7000 man troepen in den Kerkelijken staat heeft. De *Oesterr. Zt.* bestrijdt die bewering en zegt: „De onwaarschijnlijkheid dier Fransche mededeeling is duidelijk voor ieder, die slechts eenigerwijs met de gesteldheid van het Oostenrijksche leger bekend is."

— Aan de *Allg. Zeit* wordt geschreven: „Verscheidene regimenten te Laibach en elders liggende hebben bevel ontvangen onverwijld naar Triëst op te rukken, ten einde de in Italië zijnde troepen te versterken. Hoewel 't juist niet te verwachten is dat Oostenrijk daadwerkelijk in Italië zal optreden, wordt die maatregel evenwel tegenover de tartende politiek van Sardinië volkomen gebillijkt."

— Uit Krakau wordt geschreven dat de bezitters van Polen acht schijnen te gaan geven op de wenschen des volks. Vorst Gortschakoff zal denkelijk als landvoogd van Russisch-Polen door den groothertog Nikolaas worden opgevolgd. Oostenrijk laat in Galicië toe, dat de Poolsche taal langzamerhand door de overheid gebezigd wordt. Ook berigt men uit Lemberg dat dezelfde toegevendheid gebruikt wordt ten opzigte van het Ruthenisch. Daarbij gelooft men dat het kabinet van Weenen zal toestaan beide talen op de lagere scholen te doen onderwijzen

ITALIE.

ROME, 20 Mei. De omwentelings-helden van 1848 komen meer en meer te voorschijn. Zambianchi, die zich toen door groote wreedheden te Rome berucht maakte, doorkruist thans met 4 à 500 deugnieten de grenzen van den Kerkelijken Staat, alom schrik en verwarring verspreidende. Generaal Lamoricière heeft kolonel Primodan met twee bataljons afgezonden, om den bandiet te tuchtigen.

— De tijdingen uit Bologna worden met ongeduld verbeid. Het feest van de invoering der Grondwet moest gevierd worden en de geestelijkheid had, op de uitnoodiging der Regering daartoe, geantwoord dat zij het niet konde vieren zonder de toestemming van den aartsbisschop, [illegible] worden.

Bedreiging deden geen uitwerking, zoo min op de priesters in de Legatiën als op die van Toskane. Iemand, die kardinaal Corsi te Pisa zag, deelt mede dat een kamerheer bij den moedigen aartsbisschop gekomen was om hem te verzoeken den Koning in de kerk te ontvangen.

Het antwoord klonk:

„Ga en zeg aan uw meester dat ik dit niet verpligt ben noch doen kan. Hij is een openbaar zondaar, overweldiger van het goed der Kerk, en geëxkommuniceerd."

Toen de kamerheer aandrong, hernam de Kardinaal:

„Word ik er toe genoodzaakt, dan zal hij mij op den drempel mijner kathedraal vinden, in plegtgewaad, om hem te ontvangen, gelijk de H. Ambrosius Keizer Theodosius ontving."

TURIJN, 22 Mei. Het vertrouwen, 'twelk hier in Garibaldi's welslagen gesteld wordt, is zoo algemeen, dat aan de mogelijkheid eener nederlaag volstrekt niet gedacht wordt. Den 20 hebben zich al de hoofden van den Siciliaanschen opstand met Garibaldi vereenigd. Brieven uit Palermo spreken van de geestdrift, die Garibaldi overal ontmoet. De vrouwen gaan voor en de boeren ijlen den man te gemoet, dien zij den redder, *il salvatore*, noemen. In Sardinië worden de militaire bewegingen voortgezet en de laatste Piëmontesche troepen te Milaan zijn óf naar Alessandria óf naar Genua vertrokken. Te Milaan doen dames van de aanzienlijkste klasse van huis tot huis kollekten voor de Siciliaansche expeditie.

— Het eiland Sardinië, zegt een korrespondent, heeft, evenals Opper- en Midden-Italië al de kuiperijen der diktators te verduren gehad. De ontevredenheid is er daarom zeer groot, en komt de Regering niet van hare handelingen terug, dan zal zij ernstige moeijelijkheden zien oprijzen.

Men vraagt algemeen wat het beduidt dat Keizer Napoleon te Sassari als kandidaat gesteld is voor het Parlement te Turijn. Eenigen zien hierin [illegible] beteekenenden omweg, langs welken de kiezers van Sassari hun misnoegen aan het kabinet willen kenbaar maken. Anderen ontdekken in dit feit de kenteekenen der [illegible] Bonapartistische propaganda, welke ieder middel goed acht om zich ergens toegang te verschaffen.

Van daar het vermoeden, vervolgt de korrespondent, dat het eiland Sardinië de prijs zal zijn van Napoleon's toestemming voor de mogelijke inlijving van Sicilië bij Piëmont.

Eene deputatie van Sassari, bestaande uit den aartsbisschop, den burgemeester, den markies van Saturino, den deken Marongici en ridder Cossu is naar Turijn vertrokken om vergoeding te vragen voor de schade, welke het diktatoraat teweeg gebragt heeft.

In een blad leest men dat de propaganda van inlijving, indeeling, bescherming, vereeniging, en hoe men verder Frankrijks overweldigende staatkunde doopt, zich van alle middelen bedient. Bladen, die weinig goeds voorspellen, verschijnen op de grenzen en zelfs in het binnenland der gewesten, welke geschikt zijn, om aangehecht, teruggeëischt en toegeëigend te worden.

Te Genua oefenen keizerlijke agenten een zwaren druk op de bevolking uit. Aan den eenen kant hitsen zij de stillen in den lande tegen Viktor Emmanuel op, wat niet moeijelijk valt, aan den anderen ondersteunen zij de woelwaters en verschrikken de nijvere en handeldrijvende bevolking met het woord gemeenebest. Het eigenlijke doel is om te Genua den wensch te doen levendig worden naar aanhechting bij Frankrijk.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			25 MEI	à	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5	pCt.				
Nederl. Bank	4	„		„		
Nederl., Werkel. Schuld	2½	„	63 13/16	„	63⅞	63⅞
Dito Dito	3	„	76⅛	„	76 5/16	76 5/16
Dito Dito	4	„	98¾	„	99	99
Oost-Ind. Leening	4	„	97¼	„		
Amortisatie-Syndikaat	3½	„		„		
Handelmaats. op rescontre		„	132¾	„	133	133
Dito à kontant	4½	„		„		
Dito Leening 1858	4	„		„		
Aand. Holl. Spoorweg.				„		
Leening idem	4½	„		„		
Rijn dito	4½	„		„		
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½	„		„		
Dito bij *Rothschild*	2½	„	51⅝	„		
Frankrijk, Certifikaten	3	„		„		
Spanje, Obligatiën	1¾	„	36⅝	„		
Dito	3	„		„		
Dito Binnenlandsch	3	„	45 7/16	„	45 9/16	45 7/16
Amortisable-Schuld.			16	„	16 3/16	
Bewijzen Coupons.			4½	„		
Portugal, Obligatiën	3	„	43½	„	43 9/16	43½
Dito 1856/1859	3	„	42 3/16	„	42 5/16	42¼
Dito Uitgestelde.				„		
Rusland, Obl bij *Hope* & C°.	5	„	103½	„		
Dito dito 1828/29	5	„	101¾	„		
Certif. dito 1831/33	5	„		„		
Dito dito 1840	4	„	80⅛	„	80¼	
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4	„	80⅝	„		
Dito dito 5e	4	„		„		
Dito 5de Serie.	5	„	89⅜	„		
[illegible]			[illegible]		[illegible]	
Dito Adm. te Hamburg	5	„		„		
Dito te Londen	5	„		„		
Dito dito	4½	„		„		
Dito dito	3	„	62⅜	„	62 7/16	
Inschrijv. in Assign.	6	„		„		
Certifikaten van dito	6	„		„		
Spoorweg-Aktiën	5	„		„		
Dito volgefourneerde	5	„	213	„	213½	
Hypotheek	4½	„		„		
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500		ƒ	160¾	„	161	
Obligatiën	4	pCt.	79 13/16	„		
Pruissen, Obligatiën	4½	„		„		
Dito 1859	5	„		„		
Aandeelen 1854	3½	„		„		
Oostenrijk, Obl bij *Goll* & C°.	5	„		„		
Dito dito	4	„		„		
Dito Metalliek	5	„	47½	„	47¾	47 11/16
Dito dito	2½	„	25¾	„	25 13/16	25 13/16
Dito Rente Amst.	5	„	70⅝	„	71	70 11/16
Dito Nationale 1854	5	„	54⅜	„	54 11/16	54 11/16
Weener Bank-Aktiën		ƒ		„		
Dito Aand. fl. 250, 1839		„		„		
Dito dito „ 250, 1854	4	pCt.	215	„	216	
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3	„	121	„		
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.				„		
Napels, Cert. bij *Lam. & B.*	5	„		„		
Dito bij *Rothschild*	5	„		„		
Denemarken, Oblig. te Londen	5	„		„		
Dito	3	„		„		
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5	„		„		
Dito 1839 „ £ 100	5	„	97	„		
Dito 1843 „ £ 100	5	„		„		
Dito 1852	4½	„		„		
Dito 1858	4½	„		„		
Sardinië	5	„		„		
Peru, Geldleening 1854	4½	„		„		
Dito Fransche.				„		
Ecuador, Oblig. 1855	1	„	11⅛	„	11¼	
Venezuela, Obligatien	3	„	24¾	„		
Dito	1½	„		„		
Grenada, Obligatiën	4	„	12⅝	„		
Dito Uitgestelde.			4⅜	„		
Mexiko, Obligatiën	3	„	19⅝	„	19 11/16	
Nrd. Amer. Ph. *Hope* & C°. Lr. A.		ƒ				
Dito dito „ B.						
Dito bij *Rothschild* [illegible]						
Illinois Spoorweg-Aandeelen [illegible]						
Dito Oblig. Constr. Bons [illegible]			[illegible]		[illegible]	
Galvest. Spoorweg Oblig.	8	„	83	„	84	
Louisiana	5	„		„		
Griekenland, Obl. Geldl. 1825	5	„		„		
2½ pCt. [illegible]						

[illegible] Galveston, die tot aanmerkelijk lageren koers verkocht zijn, verschilden overige fondsen weinig bij de notering van gisteren.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 26 Mei tot 3¼ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63⅞; Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 45 9/16; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 103⅝, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 99 9/16, Oostenrijk, Met. 5 pc. 47½, dito 2½ pc. 25¾, dito Rente Amst. 5 pc. —, dito Nationale 1854 5 pc. 54½.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ	55½	2/m. Livorno	ƒ	38⅜
Zigt „	„	55⅞	„ Napels	„	75½
2/m. Bordeaux	„	55¼	3/m. Petersburg	„	168
½/m. „	„	55⅝	6/w. Weenen	„	85½
3/m. Madrid	„	240	„ Augsburg	„	99
„ Cadix	„	241	„ Frankfort	„	99½
„ Sevilië	„	237	2/m. Hamburg	„	35⅛
„ Bilbao	„	237	Zigt „	„	35 5/16
„ Lissabon	„	40⅞	2/m. Londen	„	11.62½
„ Porto	„	41	Zigt „	„	11.70
2/m. Genua	„	45⅞	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 25 Mei. 3 pc. Rente 69.10; 4½ pc. id. 96.—, Fr.-Oost. Spoorw. 505.—; Credit mobilier 658.—; 3 pc. Spanje 46¼; 1¾ pc. id. 36¾; Spanje Passive —; Russ. Spoorw.-Aktiën —; Rom. Leening —.

MADRID, 24 Mei. Spanje 3 pc. 47.75; 1¾ pc. 37.95.

LONDEN, 25 Mei. Cons. 95⅛ a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 21¼ a —; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; 3¾ pc. Grenada — a —, id. uitgestelde — a —, 2½ pc. Venez. — a —; 1 pc. id. — a —, 3 pc. Port. 44¾ a —; 3 pc. Spanje 47¾ a —; 1¾ pc. id. 37⅜ a —; Coupons — a —; Amortis. 15¾ a —; 4½ pc. Russen 97½ a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 56 a —; id. 7 pc. Oblig. 81 a —; Sardinië 84½ a —; Ecuador — a —.

WEENEN, 25 Mei. Met. 5 pc. 69.30; 2½ pc. —.—; Nat. 79.70; Loten 1854 4 pc. —; Bank-Aktiën 863; Noord-Baan-akt. 190; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 195.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 265.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe 161.—: Wissel op Londen 3/m. 13.30; Parijs —.—; Frankf. —: Amst. —.—; Goud 33.80; Zilver —.

BERLIJN, 25 Mei. Metalliek 5 pc. 51⅞; Nationale 58¾, Stiegl. 5de serie 94⅝; 6de id. 105⅛; 5 pc. Eng. Russ. 105¾, Nieuwe 3 pc 63⅛; Pruiss. Staats. 4½ pc. 99¾; id. Nieuwe 5 pc. —; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —, Wissel op Londen 2/m. 6 th. ——, Parijs ——, Hamburg ——, Amst. zigt —, Weenen 2/m. —, Petersburg 3/w. —.

HAMBURG, 25 Mei. 3 pc. Rusland 60½, 4½ pc. id. —, 3 pc. Spanje 43, 1¾ pc. id. 35, Vereinsb. 98, Noord-Duits. bank 80¾, Mexikanen —, Wissel op Londen 3/m. 13.01¾, Amst. 35.95, Diskonto [illegible]

FRANKFORT, 25 Mei. Metalliek 5 pc. 49¾; Nation. 57, Cred. Akt. —, Spanje 3 pc. 45, 1¾ pc. 36¾, Bankakt. —, Wissel op Londen 116⅞, Weenen 87, Parijs —, Diskonto —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 25 Mei.

Tarwe zonder handel.

Rogge bij gerijven onveranderd: 117, 118 ℔ n. Petersburg ƒ198, 200; 116, 119 j dito ƒ202, 199; 131 ℔ n. Pruissische ƒ240; 120 ℔ Odessa ƒ203 aan de Zaan; op levering in Junij ƒ190, 188; Julij ƒ192, 190, 191; Pruiss. in Mei ƒ201; Junij ƒ196.

Garst en Boekweit zonder handel.

Haver ruim prijshoudend: 102/2 ℔ Gron. dikke ƒ5½ per mud.

Koolzaad: Deensch 67. Op 9 vaten Olie te leveren in Okt. ek. 72 £. *Raapolie* op 6/w. ƒ40¼; Vliegend [illegible] in Sept. ek. ƒ40½ a ¼; Okt. ƒ41⅞ a ⅜; Nov. [illegible] a 2; Dec. ƒ42½ a ¼: *Lijnolie* op 6/w. ƒ31¼; Vliegend [illegible] Sept., Okt., Nov. en Dec. ƒ32¾. *Hennepolie* op [illegible]; Vliegend ƒ36.

SCHIEDAM, 25 Mei. Rogge. Verkocht: 146/2 ℔ Libau ƒ198 kt., 200 6/w.; 148/2 ℔ dito ƒ204 kt., 206 6/w.; 649/2 ℔ Windau ƒ206 kt., 208 6/w. — Gerst: 131/2 ℔ Windau ƒ188 6/w. ƒ189 3/m.; 130/2 ℔ Libau ƒ182 kt.; 131/2 ℔ dito ƒ186 6/w. — Moutwijn ƒ14,75; Jenever ƒ20,25; Amst. Proef ƒ21,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ0.80 per ketel.

MIDDELBURG, 24 Mei. Puike jarige Walchersche Tarwe is aan ƒ10.65 gekocht; puike nieuwe dito ƒ10 [illegible], mindere ƒ 9.50 a 9.— naar deugd; goede Ze[illegible] — a ƒ8.50.— Puike Zeeuwsche Rogge ƒ7.90 [illegible] — Garst: Winter van ƒ5.60 tot ƒ6.50 [illegible] Zomer is aan ƒ6.20 de mud verkocht. — [illegible] zijn aan ƒ11.— de mud [illegible] men gaarne van ƒ7.60 tot ƒ7.75 de mud. [illegible] ƒ40.75; Patentolie ƒ43,—; Lijnolie ƒ34 [illegible] weken, op kontant ƒ1,— per [illegible]

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 26 Mei.

ONDERTROUWD (24 Mei): H. J. van der Horst met F. G. Repelius. - L. Hilman met C. H. Ides - J. J. C. de Mol met S. M. Roholl. - B. H. Bernhard met A. M. P. Hekker.

GETROUWD (24 Mei): J. J. Bekouw met A. van IJsendoorn. - N. C. Witsen met S. E. Methorst. - Mr. A. A. J. C.

Sinkel met A. A. A. Barge. - P. Draijer met H. Oberdieck. - Z. C. Goldstein met F. C. Gölinghorst. - S. J. Schermer met D. F. M. E. Smithuysen - J. C. Spakler met G. de Joode. - R. Zeilinga met C. F. W. Hinrink.

BEVALLEN (23 Mei): H. W. van den Berg, geb. Blikman, Kikkert, Z. — (24 Mei): M. J. Mollema, geb. Nuysink, D.

OVERLEDEN (22 Mei): F. Posno, 16 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 25 Mei. Lodewijks, Alberdina, Lissabon.
HELVOET, 25 Mei. Schroot qq., Sirene, Curaçao.

UITGEZEILD:

TEXEL, 25 Mei. Aurora (st), Londen.
HELVOET, 24 Mei. Addeman, Kleinkinderen, Lissabon.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 26 Mei, vertrokken naar:

Keulen. G. W. Scholten, Cöln N°. 8.
Mannheim. A. Grenshauser, Boreas.

Rijnhoogte ARNHEM, 25 Mei 2 el 2 p. 0 duim.
KEULEN, 25 » 10 vt. 7 »

Advertentiën.

GETROUWD; P. L. HOLDRINET
en
J. C. VAN VOGELPOEL.

UTRECHT, 27 Mei 1860. (2723)

(2720) Heden overleed in den ouderdom van bijna 63 jaren, ten gevolge eener langdurige ongesteldheid, na voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der stervenden, onze waarde Vader, de Heer **T. T. WESTENDORP**, in leven President der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo te dezer stede.

BOLSWARD, 23 Mei 1860. S. T. WESTENDORP.
Uit aller naam.

(2717)

ERSISCH INSECTENPOEDER.

Dit Zaad eener Bloem, uit het Ararat-Gebergte, doodt oogenblikkelijk weegluizen, vlooijen, motten, bladluizen, mieren en alle ander ongedierten. Men strooit het in de reten der vloeren, aan de wanden, in bedsteden, kisten, kasten, kleederen, bontwerk, op de honden, koeijen, vogels en andere dieren. Wollen goederen en bontwerk kan men daardoor tegen mot bewaren, en die, waarin ze reeds is, spoedig daarvan bevrijden. Bloemen en planten kan men er mede van ongedierte zuiveren. Waar het niet goed te strooijen is, kan men het met een blaaspijp inblazen; men kan het met spiritus aanzetten en als tinctuur opstrijken of ingieten, ook door berooking worden de insecten gedood. Wij verkoopen het in Zakjes voor 50 Cents.

VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts. (2717)

In eene voorname stad van Zuid-Holland, is op eene fatsoenlijke en volkrijke stand TE HUUR, *om dadelijk te aanvaarden*: Een **BENEDENHUIS**, bevattende eene ruime nette **Winkel**, benevens ***twee* Beneden-** en ***drie* Bovenkamers**; **Kelder, Keuken** en **Zolder**, benevens een **Laboratorium** met Fournuis en Ketel; terwijl het Bovenhuis is verhuurd tot primo November 1860.

Daarbij is TE KOOP: de Opstand van eene zeer goed geconserveerde **Apothekers Winkel** *en het geen daartoe behoort*, met eene zuivere voorraad Medicamenten en Chemicaliën. Adres met gefrankeerde brieven, onder letter P., bij de Gebrs VAN LANGENHUYSEN, Boekhandelaars te *'s Gravenhage*. (2722)

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 2 Junij 1860, des voormiddags ten 12 ure, zullen Commissarissen over den Grindweg van Doetinchem naar Zeddam, op het Raadhuis te Doetinchem aanbesteden:

Het bouwen van een Tolhuis aan genoemden Grindweg.

Bestek en teekening liggen ter inzage bij JONKMAN in het *Heeren-Logement* te Doetinchem; inlichtingen bij den Ingenieur en Architekt, H. J. WENNEKERS, te Zutphen. (2695)

Men vraagt in eene der voornaamste steden van Overijssel, tegen Julij of Augustus aanstaande, een **LEERLING** in eene **Apotheek**. Nadere informatie onder Letter L. B. aan het Bureau dezer Courant. Brieven *franco*. (2719)

(2721) Bij Gebr. VAN LANGENHUYSEN, te *'s Gravenhage*, is van de pers gekomen en alom à 25 Cents verkrijgbaar gesteld;

De TWEEDE DRUK van het:

PROTEST. — Open Brief *aan den Wel-Eerw. Heer* H. J. SONJEE, Pastoor te Noordwijk, door P. J. KOETS, Priester der Societeit van Jesus.

H. H. Onderwijzers en Gemeentebesturen.

D. NOOTHOVEN VAN GOOR te Leyden heeft alom gratis verkrijgbaar gesteld:

PROSPECTUS en **PROEFBLAD** van een naauwkeurig bewerkt volledig stel

WAND-KAARTEN,

bevattende eene Kaart van Nederland, Europa, Azië, Afrika, Noord- en Zuid-Amerika, Australië en eene Wereldkaart. (2683)

Rhumatiek.

Ik heb de eer UEd. te berigten, dat de reeds bejaarde vrouw van T. Graafstra, te Wijnjeterp (prov. Friesland) zoodanig aan Rhumatiek leed, dat zij gaan noch staan kon. Zij liet bij mij één pakje der Abshaubbin's Anti-Rhumatische Watten halen en twee dagen na het gebruikt te hebben is zij zelve te voet (en het is een afstand van 2 uren) bij mij in den winkel gekomen, en heeft mij verzekerd, dat zij volkomen door de aanwending dezer Watten was genezen en mij verzocht dit in het belang van het publiek openbaar te maken.

Gorredijk, 26 December 1859. M. HES JR.

Deze **Abshaubbin's Anti-Rhumatische Watten** hebben eene verwonderlijke kracht ter uitdrijving van het Rhumatiek, Rhumatische Tand-, Hals- en Hoofdpijn, Rhumatische Kramp, aandoeningen in den Rug en de Zijde, enz.; geen dag gaat voorbij of er wordt mij eenig geval van genezing bekend gemaakt. Tot nog toe bestaat er ook geen middel dat krachtiger werkt tegen het Rhumatiek en daarbij zoo goedkoop en gemakkelijk aan te wenden is. Men zorge alleen de **echte** te bekomen, door zich te verzekeren of de blaauwe billetten, waarin ze gepakt zijn, door mij onderteekend zijn.

A. BREETVELT Az.,

Verdere Dépôts: Delft, Groote Markt, nevens de Waag

H. J. Renken, Amsterdam, hoek Vijgendam en Warmoesstr.	Mej. Wilh. Volkering, Naaldwijk.
Albt. Oosterbaan, idem, Leydschestraat, in de Vlijt.	L. Kruijk, Poeldijk.
A. J. ten Velde, idem, Reguliers Breestraat bij de Halvemaansbrug, ... penburg.	L. Sakkers, Vianen,
C. W. Eijfert, idem, Vijzelstraat bij de Singel.	W. J. van Gameren, Leerdam.
Mej. C. J. Blank, idem, Kalverstraat, bij den Heiligen Weg.	[illegible] Noordwijk.
J. C. Schwenge, idem, Reestr. bij de Keizersgracht, in de Nieuwe Fakkel.	W. Ligthelm, Voorburg.
J. H. Keller, Rotterdam, Weste Wagenstraat.	J. Knol, Haarlemmermeer.
A. Reijnardt, Rotterdam, Hoogstraat bij de Oostpoort.	Mej. S. M. Swinkels, Boxtel
A. van 't Hooft, Leiden, Maasmanssteeg bij de Vischmarkt.	A. Dekkers, Ravestein.
N. J. Sanders, Leiden, Haarlemmerstraat.	Mej. de Wed. A. A. Klinknie en Zoon, Schijndel.
C. B. Verheul, Oudewater.	W. van Asten, Helmond.
W. J. Vollmering, Woerden.	M. Sweep, Breda.
Kelder en Comp., 's Hage, Veenestraat, in de Prijslijst.	M. Smeur, Bergen op Zoom.
Wouter Pleijsier, Vlaardingen.	Mej. v. Ravensteijn Donkers, 's Bosch.
D. Been, Brielle.	Mej. J. H. de Jong, Oosterhout.
W. Bares, Gorinchem.	Mej. C. Herbst de Knikker, Tilburg.
A. D. Liveu, Dordrecht.	J. B. Branderhorst, Veen (bij Heusden).
P. Kouwenhoven, Oud-Beijerland.	L. Loozen, Klundert.
A. van Wassenaar, Delftshaven.	Ant. Horriman, Loon op Zand.
W. A. Hoek, Schiedam, Hoogstraat.	S. de Heer, Heusden.
Mej. de Wed. Bosman, Gouda.	Mej. de Wed. T. Meusen, Eindhoven.
Gebr. Kaufing, Gouda.	J. A. Walter, Grave.
A. de Vink Sr., Boskoop.	Mej. de Wed. W. Kuypers, Veghel.
Gebr. Koning, Alphen.	De Erven A. Witlox, Waalwijk.
L. J. B. Gribbling, Maassluis.	Mej. de Wed. M. v. d. Biggelaar, Rozendaal.
E. W. den Uil, Schoonhoven.	A. Bak, Steenbergen.
E. van Mansum, Hillegom.	Mej. Gez. Jeholte, Maastricht.
A. Bots, Nieuwkoop.	C. G. Voeke, Venlo.
	Schreurs-Gerard, Roermonde.
	W. F. G. Nomes, Gennep.
	Mej. Wed. H. Weijerhorst. Heerlen.
	Mej. Gez. Princen, Weert.

(2669)

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is gedrukt en wordt met succes gedebiteerd:

KERKELIJKE GESCHIEDENIS

VOOR

ROOMSCH-KATHOLIEKEN,

BEWERKT DOOR

H. J. SONJEE,

R. K. Pastoor te Noordwijk.

(MET BISSCHOPPELIJKE GOEDKEURING.)

Prijs Eerste Deel *f* 2.90. Tweede Deel. *f* 2.75.
Derde Deel, (Eerste gedeelte) *f* 2.10.

Het 3e deel beginnende met het zevende tijdvak, het jaar 1517, *de Groote Scheuring door Luther*, wordt om de uitgebreidheid in twee afleveringen uitgegeven.

DE REGELING

VAN HET

ARMBESTUUR IN NEDERLAND

EN DE

KERKELIJKE INSTELLINGEN VAN LIEFDADIGHEID,

VOORAL DIE DER KATHOLIEKEN.

EENIGE BESCHOUWINGEN

DOOR

Mr C. J. A. HEYDENRIJCK.

Prijs 50 Cents.

Bij H. A. WINKELHAGEN te Amsterdam, is ter perse de TWEEDE EN GEHEEL HERZIENE DRUK

DER OVERWEGINGEN

VAN

HET LIJDEN ONZES HEEREN

JESUS CHRISTUS,

door wijle den Hoog Eerwaarden Heer

J. CRAMER,

PROTONOTARIUS APOSTOLICUS, AARTSPRIESTER VAN HOLLAND EN ZEELAND, PASTOOR IN HET MAAGDENHUIS TE AMSTERDAM.

Bijeenverzameld en uitgegeven door

J. BRINKMAN,

Professor in het Seminarie te Warmond.

2 deelen in Gr. 12°, ongeveer 900 bladz. Prijs *f* 3.00. (2691)

Van zeer vele Boekhandelaren hunne getalsopgave voor de

ST VINCENTIUS ALMANAK

nog niet ontvangen hebbende, is deze dienende te verzoeken dezelve ten spoedigste te willen inzenden, tevens wordt de Eerw. Geestelijkheid bescheidenlijk attent gemaakt op de nuttige strekking van dit boekje, waardoor hun de gelegenheid wordt aangeboden voor de voorbeeldeloos lage prijs van 10 Ct. een lief boekje te ontvangen, inh. 160 pag. compressen druk met staalgravure voor den titel, zullende voor 1861 voorstellen: een fraai en gelijkend Portret van onzen H. Vader Paus Pius IX. Van dit zoo zeer gewilde boekje verschenen tot heden Vijf Jaargangen met voluit Bisschoppelijke Goedkeuring en steeds klimmend debiet. Minzaamst wordt de opgave verzocht voor het einde dezer maand, ten einde de oplage te regelen.

AMSTERDAM, 25 Mei 1860. B. LENFRING,
Boekhandelaar en Uitgever.

(3718)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.